

Τίτλος Μαθήματος	Ιστορία του Δικαίου				
Κωδικός Μαθήματος	LLB145				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Πτυχίο (1ος Κύκλος)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο έτος / 1 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Θα ανακοινωθεί				
ECTS	5	Διαλέξεις / εβδομάδα	3 ώρες/14 εβδομάδες	Εργαστήρια / εβδομάδα	Δ/Υ
Στόχοι Μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αντιληφθούν και να γνωρίζουν ότι το δίκαιο έχει ιστορικές απαρχές και ρίζες τόσο στην αρχαία Ελλάδα όσο και στην αρχαία Ρώμη και να εξοικειωθούν με τις πηγές και το περιεχόμενο των αρχαίων κανόνων δικαίου. Τα αρχαία ελληνικά δίκαια και το ρωμαϊκό δίκαιο, όπως εξελίχθηκε κατά την περίοδο της Ρωμαϊκής Ανατολικής Αυτοκρατορίας (βυζαντινο-ρωμαϊκό δίκαιο), επηρέασαν το σύγχρονο δίκαιο. Γίνονται και ορισμένες αναφορές σε ειδικά νομικά καθεστώτα του νεότερου δικαίου.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναλύουν το δίκαιο της αρχαίας Αθήνας. • Επεξηγούν και αναλύουν το δίκαιο στην αρχαία Σπάρτη και Κρήτη (Γόρτυνα). • Περιγράφουν και κρίνουν την εξέλιξη του Δικαίου στον ελληνικό κόσμο κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους. • Προβαίνουν σε ανάλυση των βασικών δομών του Ρωμαϊκού δικαίου (Δημοσίου και Ιδιωτικού). • Αναγνωρίζουν τη θέση του ρωμαϊκού δικαίου στις μεταγενέστερες έννομες τάξεις της Ευρώπης και να αναπτύσσουν κριτική σκέψη σε θέματα αρχών δικαίου της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητα. • Περιγράφουν και αξιολογούν την εξέλιξη του ρωμαϊκού Δικαίου όπως αυτό αποκρυσταλλώθηκε στην ανατολική αυτοκρατορία (βυζαντινό δίκαιο). 				
Προαπαιτούμενα	Δ/υ		Συναπαιτούμενα	Δ/υ	
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η ενίσχυση της κριτικής μελέτης των πτυχών της Ιστορίας του Δικαίου (κυρίως ελληνορωμαϊκού), η αξιολόγηση της διαμορφώσεως του Δικαίου στο πλαίσιο της Ιστορίας και η σύγκριση νομικών συστημάτων και αρχών Δικαίου του παρελθόντος με τα ισχύοντα στη σημερινή εποχή.</p> <p>Το μάθημα εξοικειώνει τους φοιτητές με την έννοια και την εξέλιξη του Δικαίου από την εποχή που έχουμε γραπτά κείμενα έως τη σύγχρονη εποχή. Το μάθημα επικεντρώνεται στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα με έμφαση στα δίκαια των σπουδαιότερων ελληνικών πόλεων και βασιλείων (κυρίως Αθήνα) και στα σπουδαιότερα νομοθετήματα των ρωμαϊκών χρόνων.</p>				

	<p>1. Ελληνικά Δίκαια: Εισαγωγική αναφορά στις ιστορικές περιόδους (μινωική, μυκηναϊκή, αρχαϊκή, κλασική, ελληνιστική, ρωμαϊκή κ.άλ.) και στους πρώτους νομοθέτες των ελληνικών πόλεων. Αναφορά στο πολίτευμα και το δίκαιο δύο σημαντικών ελληνικών πόλεων, της Σπάρτης και της Γόρτυνας στην Κρήτη (όπου βρέθηκε ένα από τα σημαντικότερα γραπτά μνημεία νόμων στον ελληνικό κόσμο). Αναφορά γίνεται και στα Βασίλεια της Κύπρου. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στην πόλη της Αθήνας κατά την κλασική εποχή (5ος-4ος αι. π.Χ.) και εξετάζεται το πολίτευμα, τα βασικά πολιτειακά όργανα της Αθηναϊκής δημοκρατίας, η απονομή της δικαιοσύνης και τα Δικαστήρια (δικαστήριο Ηλιαίας, Άρειος Πάγος και λοιπά Φονικά δικαστήρια). Τέλος εξετάζονται ορισμένα θέματα από το Ιδιωτικό Δίκαιο.</p> <p>2. Ρωμαϊκό Δίκαιο: Το Ρ.Δ. είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αφενός γιατί αποτέλεσε τη βάση για το ιδιωτικό δίκαιο πολλών ευρωπαϊκών κρατών, αφετέρου γιατί η κοινοβουλευτική συγκρότηση της αρχαίας Ρώμης απετέλεσε το θεμέλιο της σύστασης νεωτέρων κοινοβουλευτικών σωμάτων (Η.Π.Α.). Γίνεται εισαγωγή στις διαιρέσεις της ιστορίας του ρωμαϊκού πολιτεύματος (Βασιλεία, Δημοκρατία, Αυτοκρατορία) και του Ρωμαϊκού δικαίου και δίνεται περαιτέρω έμφαση στο δημόσιο δίκαιο και ιδιαίτερα αυτό της κλασικής περιόδου. Αναλύεται το Δίκαιο της αυτοκρατορίας, το δίκαιο των επαρχιών, τα τοπικά δίκαια, και ορισμένα θέματα του ιδιωτικού ρωμαϊκού δικαίου.</p>		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Διδασκαλία στην τάξη.		
Βιβλιογραφία	<p>Σταμέλος Χ, <i>Ιστορία του Δικαίου Ελλάδας και Κύπρου</i>, Νομική Βιβλιοθήκη</p> <p>Τρωιάνος Σ, Βελισσαροπούλου-Καράκωστα Ι, <i>Ιστορία Δικαίου</i>, Δ' έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη</p> <p>Κονιδάρης Ι, <i>Καταστατική νομοθεσία Εκκλησίας Ελλάδος, Εκκλησίας Κρήτης, Αγίου Όρους, Εκκλησίας Κύπρου</i>, Εκδόσεις Σάκκουλα</p> <p>Du Plessis P, Ando C, Tuori K (ed), <i>The Oxford Handbook of Roman Law and Society</i>, Oxford University Press</p> <p>Neocleous A, <i>Political and legal history</i>, 1-16, in <i>Introduction to Cyprus Law</i>, 3rd edition, Andreas Neocleous & Co LLV, Limassol</p> <p>Stamelos C, <i>Ancient Cypriot Kingdoms: Political and Legal Aspects of their Regimes (1200 to 30 BC)</i>, 121-131, in Frenkel D, Varga N (ed), <i>New Studies in History and Law</i>, Athens Institute for Education and Research</p>		
Αξιολόγηση	Εξετάσεις Εργασίες Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη	70% 20% 10% 100%	
Γλώσσα	Ελληνικά		